

	TBMM İYİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI
TARİH:	15.11.2018
SAYI :	7-456

5747

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.11.2018

Saygılarımla.

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Mersin'in Mut İlçesinde, nüfusun tamamına yakını geçimlerini tarımdan sağlamaktadır. İlçede sanayiye dayalı bir ekonomi bulunmamakta, bu nedenle ilçe organik tarım konusunda elverişli bir konumdadır. İlçenin tarımsal üretiminde kayısı ve özellikle zeytin başta gelmektedir.

Mut, zeytin ve zeytinyağı üretiminde bin üç yüz yıllık bir geçmişe sahip olup, 10 milyon adet zeytin fidanı ile Türkiye çapında ikinci, Akdeniz Bölgesi'nde ise birinci konumdadır. Dünyanın en erken hasat edilen zeytini yine burada yetiştirilmektedir.

Mut zeytinciliği; iklim, toprak yapısı ve çevresel etmenler açısından herhangi bir kimyasal mücadeleye veya gübrelemeye gerek kalmadan yetiştirilmektedir. Dolayısıyla Mut zeytininde herhangi bir kalıntı bulunmamakta, tamamen doğal şartlarda yetiştirilmektedir. Bu yönüyle Türkiye'de ilaçsız zeytinciliğin tek kenti Mut'tur. Mut zeytinciliği, organik zeytin ve organik zeytinyağı anlamında büyük bir potansiyel taşımaktadır.

Özellikle Ege ve Marmara zeytincilik sanayi yeşil çizik zeytin ihtiyaçlarını Mut'tan sağlamaktadır. Bu sanayiciler sofralık zeytinin Türkiye'deki önemli tedarikçileridir. Bu sanayiciler Mut zeytinyağını kendi ürünlerinde hem asit düşürücü, hem de aroma verici olarak kullanmakta kendi ürünlerinin kalitesini arttırmaktadır.

5247

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

Ancak Mut zeytinciliği bu yılki hasat döneminde oldukça zor günler geçirmektedir. Bu dönemde rekolte veya kalite sorunu yaşanmazken, satış fiyatları konusunda büyük bir hayal kırıklığı yaşanmaktadır. Geçtiğimiz yıl sofralık zeytin 3-8 liraya satılırken bu yıl 1-4 liraya satılmakta, yağlık zeytin ise 17-18 liraya satılırken bu yıl 11-13 liradan satışı yapılmaktadır.

Sofralık zeytinde yaşanan bu fiyat düşüşleri, üreticileri yağlık üretime yönlendirmiş bu durum üreticilerin yağ fabrikalarının önünde kuyruk oluşturmalarına neden olmuştur. Yağ fabrikaları ise yağ çekimi için üreticilere on ile on beş gün sonrası için sıra vermek zorunda kalmıştır. Ayrıca geçmiş dönemlerde üreticilerden yağ satın alan bu fabrikalar bugünlerde doyma noktasına ulaşmış, alımlarını durdurmuşlardır. Üreticiler ise ellerindeki ürünleri satacak yer bulamamaktadır.

Bu sorunların yanı sıra Mut zeytinciliği işçilik ücretlerinde yaşanan ücret artışlarından şikâyetçidir. Bir işçinin günde 80 lira yevmiye ile 100 kilogram zeytin topladığı, sofralık zeytinin ise 4 liradan satıldığı bir ortamda zeytinler adeta üreticinin dalında çürümektedir.

Bu bilgiler gereğince;

1. Mut'ta ağaç başına verim ne kadardır? Ağaç başına verimin AB ortalamasına çıkartılması için Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmaktadır?
2. Mut zeytinciliğinin yaş haritası çıkarılmış mıdır? Üretilen zeytinin ne kadarı yaşlı, ne kadarı genç ağaçlardan gelmektedir?
3. Mut'ta zeytin ağaçlarını gençleştirme çalışmalarına ihtiyaç var mıdır? Bakanlığınızın gençleştirme çalışmalarına yönelik bir teşvik mekanizması var mıdır?
4. Mut zeytinciliğinde mekanik hasat oranı nedir? Zeytincilikte teknoloji kullanımını artırmaya yönelik Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmaktadır?
5. Mut'ta üretilen zeytinyağlarında sertifikalı üretim miktarı ne kadardır?
6. Mut'ta sertifikalı zeytinyağı üretiminin teşvik edilmesi amacıyla ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?
7. Mut'ta üretilen zeytinyağlarında organik üretim miktarı ne kadardır?
8. Mut'ta organik zeytinyağı üretiminin teşvik edilmesi amacıyla ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?

5347

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

9. Bakanlığınız zeytincik sektöründe kalitenin artması amacıyla zeytincilik destekleme primlerini yağ kalitesine göre vermeyi amaçlayan bir destekleme yaklaşımı geliştirmekte midir?
10. Ülkemizde son aylarda artan enflasyon oranı zeytinciliğe verilen desteklemeleri anlamsız kılmıştır. Özellikle ÜFE'nin %46'ya yükseldiği bir noktada zeytin üreticimiz artan maliyetler karşısında mağdur durumdadır. Bakanlığınız zeytincilik sektörüne verdiği desteklemeleri artırmayı planlamakta mıdır? Bu kapsamda yeni destekleme fiyatlarının ne kadar olması planlanmaktadır?
11. Mut zeytin üretiminde sulama suyu kullanım oranı nedir? Bu oranın artırılmasına yönelik Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmaktadır?
12. Mut zeytin üreticilerimizin örgütlülük (zeytin üretici birlikleri-zeytin kooperatifleri) oranı nedir?
13. Bakanlığınızın Mut zeytin üreticilerimizin örgütlenmelerine yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa, ne gibi çalışmalar yapmaktadır?
14. Bakanlığınızın Mut zeytinciliğinin pazarlama sorununu çözmeye yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa nelerdir?
15. Türkiye'de zeytinyağı tüketimi kişi başına 2 litredir. Bu rakam Yunanistan'da 24 litre, İtalya ve İspanya'da 14 litre, Tunus, Portekiz'de 8 litredir. Zeytinyağında iç tüketimi artırmaya yönelik olarak Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmaktadır? Bu kapsamda bakanlığınızın zeytinyağı satışlarında KDV oranlarını düşürme veya sıfırlama planı var mıdır?
16. Pazarlama çeşitliliğinin artırılması konusunda zeytinyağında ihracatın teşvik edilmesi için ne gibi teşvik mekanizmaları geliştirilmiştir?
17. Geliştirilen bu teşvik mekanizmalarının etki-verimlilik analizleri bugüne kadar yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu sonuçlar nelerdir? Teşvik mekanizmaları Mut zeytinciliğinin gelişmesi açısından olumlu sonuçlar ortaya çıkarmakta mıdır?
18. Bakanlığınız Mut'a özgü zeytinyağlarının tanıtımı için bir çalışma yürütmekte midir? Bu kapsamda Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar nelerdir?

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

5747

19. Tanıtım çalışmaları kapsamında Bakanlığınız Mut'a Zeytincilik Müzesi kurmayı planlamakta mıdır?
20. Bakanlığınız Mut'a özgü zeytin ağaçlarının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasına, yerel zeytin çeşidinin dikiminin teşvik edilmesine yönelik çalışmalar yürütmekte midir? Bu kapsamda yapılan çalışmalar nelerdir? Mut'un yerel zeytinlerine yönelik Bakanlığınızın özel bir teşvik mekanizması var mıdır?
21. Bakanlığınız Mut'a özgü zeytinyağlarının markalaşması için bir çalışma yürütmekte midir? Bu kapsamda Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar nelerdir?
22. Son yıllarda ekonomik gelişme hızı ile dikkat çeken Çin, artan orta sınıf nüfusu ile zeytinyağı konusunda önemli bir pazarı açığa çıkarmıştır. Bakanlığınızın Çin'de yükselen bu zeytinyağı talebine karşı bir ulusal dış ticaret stratejisi var mıdır?
23. Mut zeytinyağının hem iç piyasaya hem de ihracata yönlendirilebilmesi için paketleme, şişeleme ve lisanslı depolama gibi alanlarda kurumsallaşması gerekmektedir. Bakanlığınızın bu üç alana yönelik Mut'ta bir çalışması var mıdır? Varsa nelerdir?
24. Daha kaliteli ve dış pazarda rekabet kabiliyeti yüksek zeytinyağı üretilebilmesi için işletmelerin modernizasyonu ve yağhanelerin teknolojik olarak yenilenmesi gerekmektedir. Bakanlığınız bu amaçlara yönelik olarak Mut'ta ne gibi çalışmalar yürütmektedir? Bu kapsamda Mut'a yönelik özel bir teşvik çalışmanız var mıdır?
25. Mut zeytinyağcılık sektörünün tarıma dayalı sanayileşmeye yönlendirilmesi amacıyla Mut'ta kümelenme stratejileri mevcut mudur?
26. Mut ilçesine yakın bir zamanda Mut Organize Sanayi Bölgesi kurulması planlanmaktadır. Bu OSB bağlamında zeytin ve zeytin ürünlerine yönelik bir yatırım planlanmış mıdır?
27. Mut ilçesine Zeytin ve Zeytin Ürünleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi açılması planlanmakta mıdır?

5747

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

28. Mut zeytinyağı ihracatının hızlandırılması bu ürünlerin kolay, ucuz ve hızlı bir şekilde limana ulaştırılmasından geçmektedir. Bu nedenle Mut Silifke yolu ne zaman açılacaktır? SEKA limanının özelleştirilmesi ne zaman tamamlanacaktır? Ek olarak Konya Karaman SEKA arasına yapılması planlanan tren yolu projesi ne zaman bitirilecektir?
29. Bakanlığınız Mersin ve özelinde Mut'a özgü zeytinyağlarının Çin'e ihracatı konusunda spesifik bir çalışma yürütmekte midir?
30. Bakanlığınız Mut zeytin üreticilerine yönelik olarak alternatif gelir kaynakları yaratacak ne gibi kırsal kalkınma programları geliştirmiştir?
31. Mut zeytin üreticilerine alternatif gelir alanı yaratmak amacıyla zeytin çekirdeğinin enerji alanında kullanılmasına yönelik teşvik çalışmalarınız var mıdır?
32. Bakanlığınız Mut'ta zeytinciliği geliştirmek amacıyla bölgede Zeytincilik Araştırma Enstitüsü kurmayı planlamakta mıdır? Planlama aşamasındaki son durum nedir?
33. Küresel iklim değişikliği etkilerini azaltmak amacıyla zeytin dikim alanlarının yeniden belirlenmesine yönelik Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?